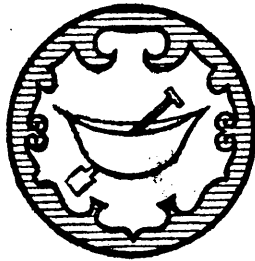

DZIENNIK

ZARZĄDU

M. ŁODZI

Redakcja i administracja
ul. Pomorska 18.

Administracja czynna od godz. 9—12 wp.
Redakcja od godz. 2—3 po południu.

Prenumerata: Kwartalnie Mk. 600.—
Miesięcznie: „ 200.—

Ogłoszenie: Wiersz nonparelowy (cztery
szpalty na stronie) Mk. 80.—Przed tekstem
Mk. 100.— za wiersz (dwie szpalty na
stronie). Drobne 10 marek za wyrz.
Najmniejsze ogłoszenie mk. 100.—

Cena egzemplarza 50 Marek

Nr 13. (128.)

Łódź, wtorek 28 marca 1922 r.

Rok IV.

Płace nauczycielstwa szkół powszechnych.

Nauczycielstwo szkół powszechnych m. Łodzi, opierając się na uchwale Rady Miejskiej, orzekającej, iż podwyżki dodatkowych sum, wypłacanych nauczycielstwu dobrowolnie przez Magistrat, wzrastać będą w stosunku do podwyżek, przyznanych przez Magistrat pracownikom miejskim, zażądało podniesienia dobrowolnego dodatku miesięcznego z 6-u tysięcy na 10; w tym samym stosunku — dodatku za kierownictwo.

Przy całkowitem uwzględnieniu żądań nauczycielstwa obciążenie miasta dobrowolnym dodatkiem wzrosłoby miesięcznie z sumy 8,625,000 mk. do 18,685,000 mk.

Magistrat, nie znajdując źródeł wpływu na pokrycie tej podwyżki, zaproponował nauczycielstwu zwiększenie dodatku miesięcznego z 6-u tysięcy na 10, w tym samym stosunku — dodatku za kierownictwo. W zasadzie przychylnie stanowisko Magistratu wobec nowych żądań nauczycielstwa wynika wyłącznie ze zrozumienia warunków materialnych nauczycielstwa szkół powszechnych. Konkretnym wynikiem „uregulowania” przez Państwo poborów nauczycielskich są obecne głodowe płace, wynoszące miesięcznie od 22,000 mk. do 62,000 mk. Skutek tej „regulacji” jest taki, że woźni szkolni, żądający zrównania ich plac z poborami woźnych magistrackich, zarabialiby miesięcznie przy liczniejszej rodzinie 64,400 mk., nauczyciel zaś szkoły zarabia obecnie wraz z dodatkami komunalnymi od 28,000 mk. do 68,000 mk. miesięcznie.

Jeżeli ten stan nie ulegnie zmianie, kadry nauczycielstwa szkół powszechnych, zamiast się zwiększać w stosunku do wzrastającego zapotrzebowania, wskutek dezercji stopniowo będą się zmniejszać, co się już dzieje obecnie w wydatnych rozmiarach. Na podstawie codziennego doświadczenia należy stwierdzić, iż dopóki płace nauczycielskie nie zostaną w sposób należyty uregulowane, wysiłki państwa i gmin w kierunku powiększenia kadr nauczycielskich, czy podniesienia poziomu wykształcenia nauczyciela szkoły powszechnej — będą daremne: upośledzenie materialne pracy nauczyciela jest i będzie decydującym czynnikiem, odstręczającym zastępy młodzieży od wyboru tej drogi życia — pracy w szkole powszechnej, najważniejszej dla przyszłości Państwa.

Rzecz w pewnej mierze usprawiedliwiona, iż nauczycielstwo, upośledzone materialnie, nie mogąc od Państwa uzyskać polepszenia swych zarobków, idzie po linii niniejszej oporu i żąda od Magistratu powiększenia dobrowolnego dodatku, pomimo, iż art. 20 „Przepisów tymczasowych o szkołach elementarnych” określa wyrażnie świadczenia gminy na rzecz szkolnictwa: dotyczą one wyłącznie nie poborów nauczycielskich, a wydatków rzeczowych. Państwo, opłacając pobory nauczycielskie, na tym fakcie opiera zasadę zaliczania nauczycielstwa szkół powszechnych do kadrow urzędników państwowych. Zasada ta jednak nie ma trwałych podstaw, nie znajduje się bowiem na całym obszarze b. Kongresówki ani jeden powiat, w którym nauczycielstwo nie otrzymywałoby dodatku gminnego.

Magistrat m. Łodzi stoi na tem stanowisku, iż przy zapewnieniu gminie drogą ustawodawczą odpowiednich źródeł dochodu całkowite finansowanie szkolnictwa powszechnego winno należeć do gminy i to nie tylko przez wzgląd na system ustalania płac nauczycielskich, lecz ze względu na konieczność jednolitego systemu w całokształcie organizacji szkolnictwa powszechnego. Zresztą całkowite finansowanie przez Państwo szkolnictwa powszechnego przy odpowiednim systemie opodatkowania pociągnęłoby znaczne korzyści. W każdym razie Państwo, stosownie do brzmienia art. 20 „P. T.”, obciążając gminy tylko wydatkami rzeczowymi na utrzymanie szkolnictwa powszechnego, winno spełnić przyjęte zobowiązania: tak opłacać pracę nauczyciela, aby szkoła w Państwie nie była kopcuszkim.

Przy obecnym nieskoordynowanym systemie finansowania szkolnictwa powszechnego już przy ustalaniu płacy nauczycielskiej następują się znaczne trudności, niedomagania, odbijające się przedewszystkiem na samym nauczycielstwie.

Magistrat, uwzględniając stosownie do swej możliwości finansowej żądania nauczycielstwa, liczy się z jego ciężkimi warunkami materialnymi i tem samem stwierdza gotowość do finansowania szkolnictwa w ramach możliwości, określonych systemem podatkowym.

WŁADYSŁAW GACKI

Ławnik Wydziału Oświaty i Kultury.

Dział sprawozdawczy.

Protokół

10 (IV sesji) posiedzenia Rady Miejskiej.

Łódź, dnia 22 marca 1922 r.

Komplet radnych: 57. Komplet członków Magistratu: 10. Obecnych radnych: 39. Obecnych członków Magistratu 8.

Posiedzenie otworzył o g. 7 min. 30 wiec. zastępca przewodniczącego r. J. Rosenblatt w obecności 27 członków Rady Miejskiej (liczba ta stopniowo powiększa się do 47 członków), zaprosiwszy do udziału prezydjalnego r. sekretarza G. Paszkiera, oraz sekretarza Przewodniczącego, p. P. Rundo, do prowadzenia protokołu.

C Z Ę Ś Ć I - a.

W drugim terminie zgodnie z art. 81 Dekretu Tymcz. o S. M.

Przyjęto do wiadomości:

Oświadczenie Przewodniczącego, że posiedzenie, jako zwołane w drugim terminie, jest ważne bez względu na liczbę obecnych.

2. Zawiadomienia radnych: Bacziana, Baumgartena, Danielewicza, Drabarka, Kałużyńskiego, Kenigsberga, Kropfa, Łęckiego, Margolis, Orzechowskiego, Rapalskiego, Rawgo, usprawiedliwiających nieobecność swą na dzisiejszem posiedzeniu.

3. Okólnik № 30 z d. 13 lutego 1922 r. Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w sprawie przedłużenia kadencji rad miejskich w powiatowych, włości każdej gminy.

„W związku ze zbliżającym się ukończeniem trzechletniego okresu urzędowania rad miejskich, powstałych na podstawie dekretu do rad miejskich z dn. 13 grudnia 1918 r. (Dz. Pr. r. 1918 № 20, poz. 58), Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia, co następuje:

W niedługim czasie spodziewane jest uchwalenie przez Sejm Ustawodawczy nowej ordynacji wyborczej dla miast. Z tego względu zarządzenie nowych wyborów do rad miejskich po upływie ich kadencji na podstawie powołanego dekretu o wyborach do rad miejskich nie jest wskazane, albowiem wkrótce będzie można i trzeba rozpiszać wybory na podstawie nowej jednolitej dla całego Państwa ordynacji.

Zechce Pan Wojewoda przeto wydać zarządzenie, aby po upływie przewidzianego w dekrecie o wyborach do rad miejskich z dnia 13 grudnia 1918 r. (Dz. Pr. r. 1918 № 20 poz. 58) i w dekrecie o samorządzie miejskim z dn. 4 lutego 1919 r. (Dz. Pr. 1919 r. № 13 poz. 140) trzechletniego okresu urzędowania, rady miejskie nadal sprawowały swe czynności do czasu przeprowadzenia wyborów na podstawie nowej ordynacji wyborczej. Do tego czasu winny również urzędować na mocy art. 43 powołanego dekretu o samorządzie miejskim z dn. 4 lutego 1919 r. obecne magistraty.

Wreszcie w związku z powyższem i w związku z przedłużeniem okresu urzędowania rad gminnych (pismo M-stwa Spr. Wewn. z d. 29 listopada № S. Z 2109) wyjaśni Pan Wojewoda, że po upływie przewidzianego w dekrecie o tymczasowej ordynacji powiatowej z d. 4 lutego 1919 r. (Dz. Pr. 1919 r. № 13 poz. 141) okresu urzędowania sejmików powiatowych, zarówno sejmiki, jak i wydziały winny sprawować swe czynności aż do dalszych zarządzeń Ministerstwa, które nastąpią po uchwaleniu przez Sejm Ustawodawczy ordynacji wyborczej dla gmin wiejskich i miejskich.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych równocześnie wnosi projekt ustawy sejmowej o przedłużeniu kadencji ciał samorządowych do czasu uchwalenia przez Sejm nowej ordynacji*.

4. Odezwe Ministerstwa Spraw Wewnętrznych № S. M. 688 z dn. 18 lutego 1922 r. w sprawie sąjmowania przez r. Koziołkiewiczówną stanowiska nauczycielki miejskiej w Łodzi.

Odezwe Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi (Wyd. Samorz. № 565/B/II w sprawie unieważnienia uchwały Rady Miejskiej z dn. 21 lutego 1922 r. w sprawie strajku dozorców, treści następującej):

„Na zasadzie art. 68 ustęp 2 i 3 Dekretu o samorządzie miejskim unieważniam uchwałę Rady Miejskiej z dnia 21 lutego r. b. powziętą na wniosek rr.: Lichtensteina i Rapalskiego w sprawie strajku dozorców, powiewała uchwała ta dąży z jednej strony przez tendencyjne a niezgodne z faktycznym stanem przypisywanie władzom państwowym bezczynności i tolerowania antysanitarnego stanu miasta, do podważania autorytetu tych władz, z drugiej zaś przez samą stylizację i użycie słów i zwrotów o silnem zabarwieniu do podburzania ogółu przeciw właścicielom domów.

Przeciw niniejszemu orzeczeniu wolno wnieść rekurs do M. S. W. przez Województwo w terminie dni 14 od dnia otrzymania.

5. a) pismo przemysłowca Oskara Koga z dn. 1 marca r. b. treści następującej:

„Z okazji dzisiejszego 25-lecia działalności mojej w Tow. Akc. Widzewskiej Manufaktury Bawełnianej w Łodzi, pragnąc dać wyraz dążeniom moim w kierunku odbudowy przemysłu polskiego i postawienia go na mocnych niezachwianych podstawach dla dobra kraju naszego i ludu, uważając zarazem, że Łódź, jako główny ośrodek przemysłu, winna posiadać własną uczelnię wyższą, która da jej ludzi zdolnych do pracy w tym kierunku, ofiaruję niniejszemu na ręce Zarządu naszego miasta Mk. 50,000,000.— na założenie i otwarcie w Łodzi Politechniki pod warunkiem, że do uczelni tej będą mogli wstęp jako słuchacze przedewszystkiem wszyscy obywatele naszego miasta bez jakiegokolwiek ograniczenia wyznania i narodowości, tylko w wypadku wolnych jeszcze wakansów inni, pragnący w murach jej zaczerpnąć wiedzy.

Kwota powyższa, ze względu na cios materialny, jaki przed kilku tygodniami dotknął instytucję moją w postaci spalenia przedsiębiorstwa, płatna będzie w następujących ratach:

Mk. 10,000,000.— przy założeniu kamienia węglanego pod gmach uczelni,

Mk. 15,000,000.— po ukończeniu budowy gmachu na zewnętrzne urządzenia, oraz

Mk. 25,000,000.— w dniu otwarcia uczelni.

Mam nadzieję, że założenie w Łodzi tak nad wyraz potrzebnej uczelni rozpocznie nową erę rozkwitu naszego miasta i dobrobytu jego mieszkańców, kreślę się*.

b) uchwałę Magistratu № 207 z dnia 3-go marca 1922 r. treści następującej:

„Przyjęto do wiadomości zawiadomienie p. Wiceprezidenta Dra R. Stupnickiego o oddaniu do dyspozycji Zarządu m. Łodzi przez p. Oskara

ra Kona, współwłaściciela Tow. Akc. Widzewskiej Manufaktury Bawełnianej, kwoty Mk. 50,000,000.— na budowę gmachu Politechniki w Łodzi i postanowiono wezwać p. Dra St. Kopcińskiego, ławnika przewodniczącego Wydziału Oświaty i Kultury, do zwołania w jaknajkrótszym czasie powołanej do życia uchwałą Rady Miejskiej № III z dnia 23 listopada 1921 r. Komisji, celem szczegółowego omówienia tej sprawy*.

7. Przepisy o dodatkach funkcyjnych za kierownictwo dla wyższych urzędników miejskich m. Łodzi.

Par. 1.

Oprócz uposażenia, ustalonego w § 2 Przepisów o uposażeniu, pracowników miejskich m. Łodzi, zatwierdzonych uchwałą Rady Miejskiej № A VI z dn. 19 października 1921 r. (Dz. Zarz. m. Łodzi № 46 z d. 8 listopada 1921 r.) wyżsi urzędnicy miejscy, kierujący faktycznie składową jednostką administracyjną, przewidzianą w etacie organizacyjnym Magistratu m. Łodzi, mogą otrzymywać — w myśl § 7 wyżej wymienionych przepisów — dodatek funkcyjny za kierownictwo.

Par. 2.

Spis stanowisk kierowniczych (Naczelnik wydziału i jego zastępca oraz kierownik oddziału i jego zastępca) układa i uzupełnia oddział do spraw personalnych Wydz. Przewodzącego, przyznaje i wymierza zaś dodatek za kierownictwo Prezydum Magistratu m. Łodzi.

Par. 3.

Jeżeli stanowisko kierownicze zaliczone jest:

- a) do I st. służbowego — dodatek za kierownictwo wynosi miesięcznie kwotę, równającą się 16-krotnemu mnożnikowi,
- b) do II lub III st. służb. — kwotę równającą się 12-krotnemu mnożnikowi,
- c) do IV lub V st. służb. kwotę równającą się 8-krotnemu mnożnikowi.

Par. 4.

Urzędnik, pobierający uposażenie wyższe lub niższe od uposażenia, przywiązanego do normalnego stopnia służbowego danego kierowniczego stanowiska, otrzymuje dodatek za kierownictwo nie podług pobieranego uposażenia, ale podług normalnego stopnia służbowego danego kierowniczego stanowiska.

Par. 5.

Urzędnik, uprawniony do pobierania dodatku za kierownictwo, który dla jakiegokolwiek powodu (np. wskutek choroby, delegacji

urzędowej, wyjątkowego urlopu) kierownictwa dłużej niż przez 4 miesiące faktycznie nie sprawuje, traci po upływie tego czasu prawo do pobierania dodatku za kierownictwo aż do ponownego objęcia czynności kierowniczych.

Par. 6.

Urzędnik, pełniący zastępstwo lub częściowo czynności, do których przywiązany jest dodatek za kierownictwo, o ile zastępstwo to trwało dłużej niż 6 tygodni bez przerwy, otrzymuje przywiązany do tych czynności dodatek za kierownictwo za cały czas zastępstwa.

Jeżeli zastępstwo pełni urzędnik, pobierający już dodatek za kierownictwo z innego tytułu, to za zastępstwo pobiera tylko sw. różnicę obu dodatków.

Par. 7.

Dodatek za kierownictwo wypłaca się 1 każdego miesiąca uprawnionym do tego urzędnikom łącznie z normalnem uposażeniem służbowem.

Par. 8.

Prze isy niniejsze obowiązują od dnia 1 października 1921 r. Z dniem tym tracą moc obowiązującą wszelkie uchwały Prezydum Magistratu m. Łodzi, sprzeczne z niniejszemi przepisami a przyznające poszczególnym urzędnikom różnego rodzaju dodatki funkcyjne i osobiste*.

8. Nadesłany przez Magistrat wykaz wpływów i wydatków Zarządu Miejskiego w miesiącach styczniu i lutym roku budżetowego 1922 r.

9. Uchwałę Magistratu № 227 z dnia 7 marca 1922 r. treści następującej:

„Uwzględniając wniosek Wydziału Opieki Społecznej № IV 947 22 z dnia 7 marca 1922 r. postanowiono w związku z likwidacją Komitetu Tanich Kuchen, jako samodzielnej jednostki administracyjnej

1) rozwiązać istniejącą przy tymże Komitecie na prawach delegacji wydziału Komisję Stałą,

2) uzupełnić skład delegacji Wydziału Opieki Społecznej przez dookoptowanie przedstawicieli nauczycielstwa miejskich szkół powszechnych, opiek szkolnych i Polsko-Ambrykańskiego Komitetu Pomocy Dzieciom, wchodzących obecnie do Komisji Komitetu Tanich Kuchen, oraz

3) uchwałę niniejszą przedstawić Radzie Miejskiej do wiadomości*.

10. Odzwęć Związku Polskiego Nauczycielstwa Szkół powszechnych „Ognisko” w Łodzi, wystosowaną pod adresem Magistratu w sprawie niewykonania przez tegoż uchwały Ra-

dy Miejskiej o automatycznym podwyższeniu dodatku dobrowolnego dla nauczycielstwa szkół powszechnych na równi z pracownikami Zarządu Miejskiego.

11. Pismo Komitetu Zarządzającego Kasą Pomocy im. Dra med. Józefa Mianowskiego dla osób, pracujących na polu naukowym № 106 z dnia 28 lutego 1922 r. treści następującej:

„Postanowienie Rady Miejskiej m. Łodzi na wniosek Magistratu przyznania Kasie im. J. Mianowskiego stałego subsydjum w sumie 200.000 — marek rocznie, Komitet Kasę przyjął ze szczególną wdzięcznością.

Widzimy w niem wyraz nie tylko uznania 40 letniej pracy naszych poprzedników, ale jednocześnie podjęte do dalszych wysiłków w walce z trudnościami finansowymi, jakie stoją na przeszkodzie rozwinięciu szerokich planów wzmocnienia twórczości naukowej w wolnej Rzeczypospolitej.

Serdeczne podziękowania składa Komitet również Radzie Miejskiej za uchwalenie wniosku p. Rzewskiego z wezwaniem „o zwrócenie się do Zarządu Związku Miast w przedmiocie opodatkowania miast Rzeczypospolitej na rzecz Kas, proporcjonalnie do ilości mieszkańców”. Gdyby przykład m. Łodzi znalazł istotnie naśladowców — moglibyśmy jaśniej patrzeć na przyszłość nauki polskiej, której potrzeby są dziś większe, aniżeli kiedykolwiek dotychczas, bo niestety musimy nie tylko zaspokoić bieżące potrzeby chwili, ale nadto wyrównać zaległość z dawnych lat niewoli oraz budować podwaliny dla przyszłego rozwoju naukowego Polski. Nie dziw tedy, że nasz budżet tegoroczny sięga setki milionów.

Raz jeszcze składając gorące podziękowanie Panom za tak szczere zajęcie się sprawą popierania nauki ojczystej, polecamy nadal Kasę im. Mianowskiego Ich dobrej pamięci”.

12. Komunikaty Magistratu:

a) w sprawie otrzymania przez Elektrownię Miejską większego transportu liczników, (w zw. z właśc. dezyderatem Rady M.).

b) Na skutek wniosku r. Remiszewskiego z d. 6 grudnia 1921 r. w sprawie rozszerzenia sali gimnastycznej w gmachu szkolnym przy ul. Zagajnikowej, Magistrat na posiedzeniu w dniu 21 lutego 1922 r. postanowił do przeróbek nie przystępować ze względu na połączone z tem trudności techniczne, kosztu, związane z powiększeniem sali do 500 m kwadr. oraz dalszą zwłokę, jaka musiałaby nastąpić w oddaniu szkoły do użytku publicznego, gdyby

rozpoczęto przeprowadzanie dodatkowych jeszcze robót.

Nadmieniamy, że program budującej się szkoły był opracowany wspólnie z przedstawicielami szkolnictwa i zaakceptowany przez komisję między-ministerjalną w Warszawie.”

c) Nawiązując do uchwały Rady Miejskiej: № V z d. 31 stycznia 1922 r., niniejszem komunikujemy, że zdjęcie tabliczek na ul. Kozwadowskiej z napisem „ul. im. Dr. Zamenhofs” nastąpiło nie na skutek polecenia Województwa Łódzkiego, lecz Wydziału Budownictwa z powodu wstrzymania przez Województwo wykonania uchwały Rady Miejskiej w sprawie przemianowania ul. Rozwadowskiej na ul. im. dr. Zamenhofs.

Ponieważ Województwo pismem № S. M. 193/II-4 z d. 30 stycznia r. b. uchyliło swoje pierwotne postanowienie (№ S. M. 152-40-II z d. 10. X. 1921 r.), Magistrat m. Łodzi ponownie przystąpił do zawieszenia omawianych tabliczek.”

13. Odezwy Urzędu Wojewódzkiego Wydz. Administrac.:

a) w sprawie świadectw śmierci z d. 27 lutego r. b. L. Ad. 904/1-II.

b) regulowania zwrotu kosztów, opieki wzgl. zapomóg i wparć udzielanych przez gminy z d. 16 marca 1922 r. L. Ad. 1137/16-I.

14. Odezwy Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi Wydziału samorządowego:

a) w sprawie posad dla zdemobilizowanych żołnierzy,

b) użycia sum, przyznanych ciałom samorządowym z wpływów nadzwyczajnej daniny państwowej (patrz postanowienie w tejże sprawie).

Wybrano:

Do Komisji Szacunkowej dla spraw podatku dochodowego i majątkowego przy Urzędzie Skarbowym w powiat łódzki (w związku z art. 83 właściwej Ustawy z dnia 16 lipca 1920 r. oraz odnośną odezwą Urzędu Skarbowego):

na członków:

Adolfa Steiła — Zgierska 67,
Wacława Szymskiego — Szosa Pa-
biancka, Daniela Syrkisa — Zgierz,

na zastępców:

Adama Górnickiego — Księży
Młyn 4, Isuchera Szwarca — Zgierz,

Albina Szulca — Obywatelska 3
(przez akłamację).

Uchwalono:

I. W sprawie poboru 100% dodatku do zasadniczego podatku przemysłowego (patentów) oraz 50% dodatku do państwowego zasadniczego podatku przemysłowego na poczet miejskiego podatku od obrotu:

„Rada Miejska w związku z wnioskiem Magistratu № 148 z dnia 17 lutego 1922 r. postanawia: pobierać na poczet miejskiego podatku od obrotu

1. Na mocy art. 7 ustawy z dn. 17 grudnia 1921 r. 100% dodatek do zasadniczego podatku przemysłowego (patentów) od przedsiębiorstw oraz zajęć zawodowych, które na podstawie ustawy o państwowym podatku przemysłowym podlegają procentowemu podatkowi od zysków, za wyjątkiem przedsiębiorstw przemysłowych, wykupujących patenty przemysłowe od I do VI kategorii włącznie, ponieważ przedsiębiorstwa te opłacają podatek obrotowy w wysokości 0,2% na podstawie statutu, uchwalonego przez Radę Miejską m. Łodzi w dniu 15 listopada 1921 r.,

2. na podstawie art. 6 wyżej wymienionej ustawy — 50% dodatek na rzecz kasy miejskiej m. Łodzi do państwowego zasadniczego podatku przemysłowego od wszystkich innych przedsiębiorstw i zajęć zawodowych i zarobkowych, które podlegają tylko państwowemu zasadniczemu podatkowi przemysłowemu,

3. od opłat powyższych zwolnić robotnicze spółdzielnie i wytwórnie,
4. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

II. W sprawie utworzenia specjalnego ambulatorjum dla dzieci, dotkniętych jaglicą:

„Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu № 175 z dn. 21 lutego 1922 r., postanawia:

2. otworzyć z d. 1 marca 1922 r. w lokalu przy ul. Pańskiej № 4 specjalne ambulatorjum dla dzieci, dotkniętych jaglicą,

2. wnieść na ten cel w wydatkach działu III zamierzeń skarbowych Zarządu m. Łodzi na rok administracyjny 1922 kwotę mk. 1.520.000.—, oraz

8. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

III. W sprawie podwyższenia opłat za leczenie i utrzymanie chorych w szpitalach miejskich i obcych:

„Rada Miejska przychylając się do wniosku Magistratu № 172 z dn. 21 lutego 1922 r., postanawia:

1. ustalić, poczynając od dn. 1 stycznia 1922 r. następujące opłaty za leczenie i utrzymanie chorych w szpitalach „Anny-Marji” i „Kochanówki”:

a) za leczenie dzieci na oddz. wewnetrznych Mk. 800.— dziennie,
b) za leczenie dzieci na oddz. chirurgiczn. Mk. 850.— dziennie,
c) za leczenie umysłowo-chorych Mk. 1300.— dziennie,

2. ściągać z gmin zamiejscowych na pokrycie kosztów rewindykacyjnych jako też tytułem częściowego zwrotu wydatków, ponoszonych przez miasto na szpitalnictwo wogóle, po Mk. 10 za każdego chorego dziennie,

3. podwyższyć w związku z punktem 1 w wydatkach działu VI zamierzeń skarbowych Zarządu m. Łodzi na rok administracyjny 1922 poz. 1 tyt. XIII o Mk. 270.000.—

i poz. 4 tyt. XIII o Mk. 360.000.—, oraz

4. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.”

IV. W sprawie wypłacenia P. Aleksandrowi Tykołnerowi kwoty mk. 671.424.— tytułem odszkodowania za grant zajęty pod przedłożenie ul. Gdańskiej (w związku z włośc. postanowieniem Rady Miejskiej oraz dekretem z dnia 29

lipca 1921 r., o wywłaszczenia na rzecz gminy m. Łodzi gruntów pod budowę ulic oraz urządzeń użyteczności publicznej:

„Rada Miejska w związku z wnioskiem Magistratu № 188 z dn. 28 lutego 1922 r., postanawia:

1. wyasygnować z funduszków miejskich zgodnie z opinią Komisji Szacunkowej z d. 6 lutego 1922 r. p. Aleksandrowi Tykocinerowi tytułem odszkodowania za zajęta przez Magistrat m. Łodzi pod przedłużenie ul. Gdańskiej część posesji jego przy ul. Anny № 23/25 + hyp. 835 d, e, f kwotę mk. 671.424.—,

2. polecić Wydziałowi Budownictwa wykonanie na koszt miasta robót związanych z wybrukowaniem nowej części ul. Gdańskiej, oraz

3. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały oraz niezwłocznego przystąpienia do robót, związanych z przedłużeniem wzmiankowanej ulicy.

V. W sprawie budowy gmachu szkolnego na placu miejskim przy ul. Drewnowskiej № 13:

„Rada Miejska, w związku z wnioskiem Magistratu № 142 z dn. 14 lutego 1922 r., postanawia:

1. przystąpić do budowy gmachu szkolnego na placu miejskim przy ul. Drewnowskiej № 13 według projektu, opracowanego przez inż. W. Lisowskiego, kierownika Oddziału Zabudowy Miasta,

2. wnieść na ten cel do zamierzeń skarbowych Zarządu m. Łodzi na rok adm. 1922 w wydatkach dz. V kwotę mk. 20.000.000.—,

3. polecić Magistratowi wystąpić do Min. Wyzn. Rel. i Ośw. Publ. za pośrednictwem Okręgowej Dyrekcji Robót Publicznych Wojew. Łódzk. z prośbą o udzielenie pożyczki na budowę tego gmachu,

4. powołać do życia Komitet Budowy w składzie: prezydenta m. Łodzi, ławnika Wydz. Budownictwa, ławnika Wydz. Oświaty i Kultury, Naczelnika budownictwa miejskiego i przedstawiciela Okr. Dyr. R. Publ.,

5. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały“.

VI. W sprawie honorarium adwokackiego za udział w konferencjach w sprawie przejścia tramwajów miejskich:

„Rada Miejska postanawia:

1. zatwierdzić właściwe wnioski Magistratu № 184 i 185 z dnia 14 lutego 1922 roku w łącznej kwocie mk 575.552.—,

2. sumę powyższą wnieść do budżetu Zarządu m. Łodzi na rok administracyjny 1922.,

3. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

VII. W sprawie subsydjum jednorazowego dla Przytułku sierot wojennych w Karolewie.

„Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu z dnia 17 lutego 1922 r., postanawia:

1. przyznać Zarządowi Przytułku dla Sierot Wojennych w Karolewie jednorazowe subsydjum z funduszków miejskich w kwocie mk. 150.000.—, na częściowe pokrycie kosztów, związanych z pogłębieniem studni na posesji, dzierżawionej przez wyżej wspomniany Zarząd z zastrzeżeniem, że wypłata uchwalonego zasiłku nastąpi po doprowadzeniu studni do stanu używalności,

2. utworzyć w związku z tem w wydatkach działu I tyt. V zamierzeń skarbowych Zarządu m. Łodzi na rok administracyjny 1922 pozycję 13 — Przytułek dla Sierot Wojennych w Karolewie — mk. 150.000.—, oraz

3. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.“

VIII. W sprawie zwrotu Komendzie Okręgu II Policji Państwowej w Łodzi rzeczywistych kosztów utrzymania 15 pracowników Biura Adresowego P. P. m. Łodzi:

„Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu № 176 z dn. 21 lutego 1922 r., postanawia:

1. zwracać, na zasadzie art. 3 Ustawy z dnia 23 lutego 1904 r. o

Biurze Adresowem dla miasta Łodzi i przyłączonych przedmieść (art. 647 tomu II Zbioru Praw — wyd. 1922 r.), Komenazie Okręgu II Policji Państwowej w Łodzi, poczynając od dn. 1 stycznia 1922 r., rzeczywiste koszty, ponoszone na utrzymanie 15 pracowników Biura Adresowego Policji Państwowej m. Łodzi,

2. wnieść na ten cel do zamierzeń skarbowych Zarządu m. Łodzi poz. 14 kwotę mk. 3.600.000.—, oraz

3. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały."

IX. W sprawie przemianowania Miejskiego Gimn. Męskiego:

„Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu № 1645 z d. 30 grudnia 1921 r., postanawia:

1. przemianować Miejskie Gimnazjum Męskie na „Gimnazjum imienia Józefa Piłsudskiego”,

3. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

X. W sprawie wniosków rr. Rapalskiego w kwestji zapobieżenia głodowi mieszkaniowemu:

1. przekazać sprawę Komisji mieszanej z prawem kooptacji rzeczoznawców celem przedłożenia Radzie Miejskiej konkretnych wniosków w terminie możliwie najkrótszym,

2. delegować do rzeczowej Komisji z ramienia Rady Miejskiej członków Rady Miejskiej: Adamskiego, Arndta, Bermana, Grossa, Helmana, Holenderskiego, Kotkowskiego, Lichtensteina, Nowosielskiego, Pogonowskiego, Praszkiara, Rapalskiego, Rzewskiego, Stupnickiego i Wójciaka."

Cz ę ś ć II-a.

W pierwszym terminie w obecności quorum (46 członków R. M.).

Uchwalono:

I. Rezolucja w sprawie azytium, przyznanych ciałom samorządowym z wpływów nadzwyczajnej daniny państwowej:

„Rada Miejska, w związku z właściwą odezwą Wydziału Samorządowego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi № S. M. 422/1-2 z dn. 27 lutego 1922 r. postanawia, iż zgodnie i na zasadach odezwy Min. Skarbu Dep. Pod. DP. 116/11 z dn. 23 stycznia 1922 r. (Danina — Okólnik № 6 do wszystkich Izb Skarbowych) z wpływów, osiągniętych z 2^ogo udziału gminy miejskiej od wszystkich kwot daniny, wpłaconych z danej gminy pośrednio czy bezpośrednio do Kas Skarbowych (Urzędów Podwładnych) tudzież z ściąganych kosztów egzekucyjnych, pokryte będą rzeczywiste wydatki, połączone z poborem i ściąganiem daniny (wydatki kancelaryjne, wydatki na podwoły użyte do przewiezienia ściąganych kwot daniny do Kas Skarbowych wzgl. celnych i t. p.) oraz stosowne wynagrodzenie (gratyfikacja) funkcjonariuszów gminnych i innych osób, zajętych przy poborze i ściąganiu daniny, — reszta zaś wspomnianego 2° udziału zasili budżet gminy."

II. W sprawie dalszego powierzenia budżetowego dla Magistrata:

„Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu № 269 z dn. 18 marca 1922 r., postanawia:

1. udzielić Magistratowi powierzenia budżetowego na następne trzy miesiące roku administracyjnego 1922 t. j. na czas od d. 1 kwietnia do 30 czerwca 1922 r. w wysokości mk. 150.000.000. miesięcznie dla wszystkich wydziałów administracyjnych łącznie z likwidującym się Komitetem Rozdziału Chleba i Mąki.

2. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały."

III. W sprawie amłostowienia Książnicy Publicznej:

„Rada Miejska w związku z uchwałą — VIII z dnia 31 stycznia 1922 r. oraz wnioskiem Magistratu № 218 z dnia 7 marca 1922 r., postanawia:

1. nabyć w drodze darowizny od Towarzystwa Biblioteki Publicznej

w Łodzi cały majątek rzeczonoego Towarzystwa wraz z biblioteką, urządzeniem, aktywami i pasywami oraz ze znajdującą się w kasie Towarzystwa gotowizną w wymienionym w bilansie na rok 1921 szacunku i na warunkach, wymienionych w liście Towarzystwa Biblioteki Publicznej w Łodzi do Magistratu № 15 z dnia 28 lutego 1922 r.,

2. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały*.

IV. W sprawie podwyższenia dobrowolnego dodatku ekonomicznego dla nauczycielstwa miejskich szkół powszechnych (w związku z wnioskiem Magistratu № 232 z dnia 10 marca 1922 r.):

Przekazać sprawę łącznie ze zgłoszonymi w tej mierze wnioskami rr. Kotkowskiego, Uty i Holenderskiego Magistratowi celem opracowania finansowego oraz przedłożenia konkretnych wniosków na najbliższym posiedzeniu Rady Miejskiej."

Z powodu wyczerpania porządku dziennego o godz. 12 w nocy przewodniczący zamyka posiedzenie.

Przewodniczący:

(—) J. Rosenblatt.

Prowadzący protokół: (—) P. Rundo.

Zarządzenia Władz Naczelnych.

Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej.

z dnia 2 stycznia 1922 r.

w przedmiocie zastępczego ubezpieczenia pensyjnego funkcjonariuszy w służbie prywatnej i niektórych funkcjuszy w służbie publicznej.

Na podstawie art. 68 ustawy z dn. 10 czerwca 1921 roku (Dz. U. R. P. № 59, poz. 370), w przedmiocie zmiany przepisów ustawy z dnia 16 grudnia 1906 r. o ubezpieczeniu pensyjnym funkcjonariuszy w służbie prywatnej i niektórych funkcjonariuszy w służbie publicznej (austr. Dz. Ust. z r. 1907 № 1) w brzmieniu,

ustalonom rozporządzeniem cesarskim z dnia 25 czerwca 1914 r. o ubezpieczeniu pensyjnym (austr. Dz. Ust. № 138), zarządza się co następuje:

§ 1. Ubezpieczenie zastępcze, przewidziane w § 64 ustawy z dnia 16 grudnia 1906 r. o ubezpieczeniu pensyjnym funkcjonariuszy w służbie prywatnej i niektórych funkcjonariuszy w służbie publicznej (austr. Dz. Ust. z r. 1907 № 1) w brzmieniu ustalonom rozporządzeniem cesarskim z dnia 25 czerwca 1914 r. o ubezpieczeniu pensyjnym (austr. Dz. Ust. № 138), a następnie ustawą z dnia 10 czerwca 1921 r. (Dz. U. R. P. № 59, poz. 370), może być przeprowadzane wyłącznie przez zakłady zastępcze, działające w warunkach określonych w § 65 tejże ustawy.

Istniejące umowy zastępcze służbodawców, o ile mają zachować właściwości instytucji zastępczej, winny być przekształcone na zakłady zastępcze. Przekształcenie to może nastąpić na zakład zastępczy, przeznaczony dla ubezpieczenia funkcjonariuszy jednego tylko służbodawcy, lub też kilku służbodawców, którzy mają pokrewne umowy zastępcze.

Nowe zakłady zastępcze mogą powstać jedynie wskutek przekształcenia umów zastępczych.

§ 2. Zakłady zastępcze już istniejące, lub utworzyć się mające w miejsce umów zastępczych służbodawców, winny dostosować uprawnień swych członków, nabyte przed zatwierdzeniem nowego lub zmienionego statutu, do wymogów § 65 p. 3 ustawy, wyszczególnionej w § 1 niniejszego rozporządzenia.

Statuty tych zakładów zastępczych mają zawierać także przepisy, dotyczące sposobu pokrycia ewentualnych niedoborów w rezerwie premjowej, powstałych wskutek zastosowania postanowień ustępu 1 niniejszego paragrafu.

Pokrycie tych niedoborów może być rozłożone także na raty, a zain-

interesowani ubezpieczeni mogą być obciążeni z tego tytułu tylko w stosunku, przewidzianym w § 68 p. 4 ustawy, wyszczególnionej w § 1 niniejszego rozporządzenia.

W razie pokrycia niedoborów ratami, można stosować do niespłaconych rat przypadających na ubezpieczonych przepisy analogiczne, jak przy zwrotach premji. Służbodawcy, występujący z zakładu zastępczego winni uiścić odrazu przypadające na nich niespłacone jeszcze raty.

§ 3. Przedstawiciele istniejących instytucji zastępczych, które mają siedzibę swą na ziemiach b. państw austriackiego i węgierskiego, wchodzących w skład Rzeczypospolitej Polskiej, o ile pragną zatrzymać lub uzyskać dla tych instytucji właściwość zakładu zastępczego, winni wnieść do dnia 31 stycznia 1922 r. podanie do Ministra Pracy i Opieki Społecznej.

Do podania dołączyć należy:

1) ostatni obowiązujący statut instytucji zastępczej, zaopatrzonej klauzulą zatwierdzającą;

2) zamknięcie rachunkowe (bilans i rachunek obrotowy) za rok 1920 wraz z wykazami lokacji funduszy i sporządzonymi według wzorów, przepisanych rozporządzeniem austr. Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 grudnia 1914 r. w przedmiocie wykazów o toku interesów w zakresie ubezpieczenia pensyjnego funkcjonariuszy (austr. Dz. Ust. № 348);

3) wykazy osób, pobierających świadczenia, wykazy ubezpieczonych, którzy wystąpili, z obowiązku ubezpieczenia i wykazy sporów o świadczenia. Wykazy te mają być sporządzone według wzorów (5e, 9 i 8), przepisanych rozporządzeniem podanym w p. 2 niniejszego paragrafu;

4) spisy ubezpieczonych według statutu w dniu 31-go grudnia 1920 i 1921 r., ugrupowane według płci przyczem w spisie za rok 1921 przy każdej osobie ma być podana;

a) data urodzenia,

b) stan (kawaler, wdowiec i t. p.),

c) ilość i wiek dzieci do lat 18,
d) kwota poborów ostatnio zapłaconych do ubezpieczenia,

e) czas trwania ubezpieczenia (pożyczek, ewentualne przerwy);

5) projekt statutu dostosowanego do ustawy, wyszczególnionej w § 1 niniejszego rozporządzenia, względnie oświadczenia, że statut taki w najkrótszym czasie władzy nadzorczej przedłożony zostanie;

6) wykaz służbodawców z podaniem ilości osób ubezpieczonych u każdego, o ile zakład zastępczy ma ubezpieczać funkcjonariuszy więcej, niż jednego służbodawcy;

7) oświadczenie, zawierające odpowiedź na następujące pytania:

a) czy była złożona kaucja po myśli § 67 ustawy z dnia 16 grudnia 1906 r. (austr. Dz. Ust. z r. 1907 № 1) w brzmieniu ustalonym rozporządzeniem cesarskim z dnia 25 czerwca 1914 r. o ubezpieczeniu pensyjnym (austr. Dz. Ust. № 138) i w jakiej wysokości,

b) czy i w jakiej wysokości austriackie pożyczki wojenne zostały zarejestrowane,

c) czy instytucja zastępcza istniała już przed 1-szym stycznia 1900 r. jako instytucja zaopatrzenia,

d) jakich gwarancji służbodawca może dostarczyć na zabezpieczenie finansowych podstaw ubezpieczenia.

Wrazie, gdy zakład zastępczy ma być utworzony z połączenia kilku pokrewnych umów zastępczych, załączniki wymienione wyżej, z wyjątkiem wykazu służbodawców, mają być przedłożone dla każdej umowy zastępczej osobno.

Wykazy wymienione w p. 3 i 4 niniejszego paragrafu mają być sporządzone w podwójnej ilości egzemplarzy.

§ 4. Przedstawiciele instytucji zastępczych, którzy wniosą podanie o nadanie tym instytucjom właściwości zakładu zastępczego w myśl ustawy, wyszczególnionej w § 1 niniejszego rozporządzenia, w terminie i z załącznikami określonymi w § 3. tegoż rozporządzenia i którzy do dnia 31

marca 1922 r. nie otrzymują decyzji odmownej na swe podania, winni najpóźniej do dnia 31 lipca 1922 r. przedłożyć:

1) 5 egzemplarzy statutu wraz z oświadczeniem zgody na treść przedkładanego statutu ze strony każdego z odnośnych służbodawców i większości jego funkcjonariuszy, podlegających obowiązkowi ubezpieczenia;

2) zamknięcie rachunkowe za r. 1921 z załącznikami określonymi w § 3 p. niniejszego rozporządzenia.

3) bilans asekuracyjno-techniczny według stanu ubezpieczenia na dniu 31 grudnia 1921 r., przy czym co do wysokości świadczeń należy uwzględnić wymogi § 2 ust. 1 niniejszego rozporządzenia. Do bilansu należy dołączyć wyjaśnienia, pojedyncze rachunki oraz sposób obliczenia rezerwy premjowej i premji netto przy zastosowaniu podstaw rachunkowych zakładu pensyjnego dla funkcjonariuszy;

4) umotywowane oświadczenie, że stała liczba ubezpieczonych odpowiada i przypuszczalnie odpowiadać będzie wymogom § 65 p. 1 ustawy, wyszczególnionej w § 1 niniejszego rozporządzenia.

§ 5. Wrazie udzielenia zezwolenia na utworzenie nowego zakładu zastępczego, ma się odbyć w przeciągu 8 tygodni od daty doręczenia decyzji Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej walne zgromadzenie założycielskie (organizacyjne). Władzy nadzorczej należy przedłożyć w terminie 14 dni wykaz osób, wybranych do Zarządu i Komisji.

Niezastosowanie się do powyższych przepisów może być powodem cofnięcia udzielonego zezwolenia.

§ 6. Zakłady zastępcze winny doręczyć po zatwierdzeniu statutu zainteresowanemu ubezpieczonemu, ewentualnie także ich służbodawcom, uchwały, w których ma być podana przypadających na nich do uiszczenia kwota z tytułu niedoborów w rezerwie premjowej, przewidzianych w § 2 ust. 2 niniejszego rozporządzenia.

Do uchwał tych mają się stosować postanowienia § 75 ustawy, wyszczególnionej w § 1 niniejszego rozporządzenia.

§ 7. Ciała samorządowe, instytucje, zakłady, korporacje publiczne lub przeznaczone w myśl ustawy do spełnienia zadań publicznych, jakoteż ich zakłady i przedsiębiorstwa, mogą swoich funkcjonariuszy, ubezpieczonych dotychczas zastępczo, o ile nie skorzystają z przepisu § 3 niniejszego rozporządzenia, zwolnić z obowiązku ubezpieczenia, przedkładając Ministerstwu Pracy i Opieki Społecznej dowody oraz zobowiązania, wymagane przepisami § 2 p. 6 ustawy, wyszczególnionej w § 1 niniejszego rozporządzenia.

Podania o zwolnienie wniesione być winny do Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej do dnia 31-go stycznia 1922 r., a dowody i zobowiązania wyżej wymienione do dnia 31 lipca 1922 r.

§ 8. Instytucje zastępcze, których przedstawiciele do dnia 31 stycznia 1922 r. nie przedłożą podań w myśl przepisów § 3 względnie § 7 niniejszego rozporządzenia, lub też nie stosują się do przepisów § 5, względnie § 7 tegoż rozporządzenia, albo które na wniesienie podania otrzymają odpowiedź odmowną, tracą właściwość instytucji zastępczej.

§ 9. Wrazie, gdy instytucje zastępcze przestaną jako takie funkcjonować w myśl § 8 niniejszego rozporządzenia, lub gdy zatwierdzenie zakładu zastępczego zostanie później odwołane w myśl postanowień § 67 ust. 3 ustawy, wyszczególnionej w § 1 niniejszego rozporządzenia, należy całkowite zebrane rezerwy premjowe, a przynajmniej rezerwy ustawowe i skapitalizowane wartości świadczeń, wynikających z ubezpieczenia zastępczego, przekazać zakładowi pensyjnemu. Przekazanie to nastąpi bądź według stanu ubezpieczenia w dniu 31 stycznia 1922 r., bądź w dniu 31 lipca 1922 r., bądź też według stanu zabezpieczenia z końcem tego miesiąca, w którym nastąpiło doręczenie odmownej decyzji

na podanie, lub decyzji, odwołującej zażalenie zakładu zastępczego. Od terminów powyższych ubezpieczenie zastępcze przestaje istnieć, a ubezpieczone osoby stają się członkami zakładu pensyjnego dla funkcjonariuszy.

Rezerwa ustawowa składa się z rezerwy, obliczonej dla każdego ubezpieczonego w dniu 31-go lipca 1921 r. według przepisów § 99 rozporządzenia austr. Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 26 września 1914 r. (austr. Dz. Ust. № 259), i z premji za ubezpieczenie w czasie od dnia 1 sierpnia 1921 r. do chwili przejścia do zakładu pensyjnego, wymierzonych w myśl przepisów ustawy z dnia 10 czerwca 1921 r. (Dz. U. R. P. № 59, poz. 370).

§ 10. Rozporządzenie niniejsze obowiązuje z dniem ogłoszenia.

Minister Pracy i Opieki Społecznej:

(—) L. Darowski.

(Dz. Ust. R. P. z r. 1922, № 5, poz. 37).

Kronika miejska.

— Nieporządki w Domu Starców przy Chrześc. T-wie Dobroczyńności. W dniu 3-go marca 1921 r. Magistrat m. Łodzi zwrócił się do Zarządu Chrześc. T-wa Dobroczyńności z prośbą o zarezerwowanie 100 miejsc w Domu Starców i Kalek przy ul. Dzielnej 52 dla umieszczania starców i kalek, kwalifikowanych przez Wydział Opieki Społecznej.

Listem z dn. 8. IV. 21 r. № 1207 Zarząd T-wa zgodził się na zarezerwowanie 100 miejsc na następujących warunkach:

1) Magistrat ponosi całkowity koszt utrzymania osób, umieszczanych w Domu Starców i Kalek przez Wydział Opieki Społ.

2) osoby, umieszczane przez W. O. S. pozostawać będą na równych pod każdym względem prawach z pozostałymi pensjonarzami i podporządkują się przepisom, obowiązującym w Domu Starców.

Godząc się na powyższe warunki Wydział Opieki Społecznej rozpoczął umieszczać w dniu 16-go stycznia 1922 r. w Domu Starców pensjonarzy z byłego Domu dla Chronicznych Chorych.

Do dnia 30/I 1922 r. umieścił Wydział Opieki Społecznej w Domu Starców przeszło 100 osób.

W drugiej połowie lutego r. b. doszło do wiadomości Wydz. Opieki Społ., że umieszczonym przez niego pensjonarzem dzieje się krzywda, że znajdują się w bardzo złych warunkach higienicznych, że są źle odżywiani, w szczególności zaś zwróciła uwagę Wydziału Opieki Społecznej duża śmiertelność wśród tych pensjonarzy.

W dniu 27-go lutego r. b. Wydz. Op. Społ. wydelegował specjalną komisję w osobach radnych pp. ks. pastora Gerhardta, Łęckiego i Bermana oraz urzędnika W. O. S. — p. Cz. Wislockiego w celu ustalenia rzeczywistego stanu rzeczy.

Komisja ustaliła:

1) wszyscy chorzy znajdują się w okropnych warunkach sanitarnych (kuchnia b. brudna, wygodki urągają najelementarniejszym wymaganiom higieny, pościel i bielizna zmieniana jest raz na 3 tygodnie);

2) pokarm niestosowny dla chorych i niepożywny. Pensjonarze otrzymują 12 łutów chleba dziennie. W ciągu m. lutego wydano mięsa tylko jeden raz. Na śniadanie otrzymują kawę bez mleka słabo słodzoną.

3) brak kontroli, czy wszystkie produkty idą do kotłów. Waga dziesiętna, znajdująca się w składnicy, była źle ustaloną. Stwierdzono, że dzięki złemu ustawieniu regulatora, wydawano mniejszą ilość produktów, niż wskazywała waga.

Ten stan rzeczy odbił się na chorych, dawniejszych pensjonarzach Domu dla Chronicznych Chorych, w sposób wysoce ujemny. Zdaniem Komisji, wymienione wadliwości i nieład w gospodarce zakładu, jako też brak racjonalnej opieki są głów-

na przyczyną wzmożonej śmiertelności pensjonarzy.

Komisja doszła do wniosku, że jedynie zmiana opieki nad chorymi i wprowadzenie ścisłej kontroli nad personelem Domu Starców mogą zaradzić tym opłakanym warunkom.

Wydz. Op. Społ. na posiedzeniu w dniu 8. III. 22 r. po odczytaniu protokołu rewizji, odbytej przez radnych i wysłuchaniu relacji członków tej komisji, o opłakanym stanie pensjonarzy, postanowił: a) zażądać od T-wa wydzielenia części budynku dla pensjonarzy, umieszczanych przez W. O. S.; b) zażądać umożliwienia przejęcia opieki nad temi pensjonarzami, przez administrację i personel, wyznaczony i płatny przez Magistrat, c) oraz wprowadzenie własnej kuchni.

— **Regulowanie zwrotu kosztów, opieki wzgl. zapomóg i wsparć, udzielonych przez gminy.** W sprawie powyższej Województwo łódzkie wydało następujący okólnik:

Na zasadzie reskryptu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 24/II 1922 r. № S. M. 35 oraz wyjaśnienia prokuratorji Generalnej z dn. 21/XII 1921 r. L. 18068/1792/21-1 w przedmiocie zwrotu kosztów opieki, względnie zapomóg i wsparć, udzielonych przez gminy, podaje się do wiadomości i przestrzegania co następuje:

W myśl okólnika Ministerstwa Spraw Wewnętrznych № 420 z dnia 8/1 1921 roku gminy, które udzieliły wsparcia osobom, pochodzącym z innej gminy, mają upominać się o zwrot poniesionych kosztów od tej gminy, do której dana osoba należy, jako zapisany do jej ksiąg stały jej mieszkaniec, w razie zaś, gdy nie znamy, do jakiej gminy dana osoba należy, można domagać się zwrotu kosztów od powiatowego związku komunalnego.

Okólnik ten dotyczy jednak tylko terytorjum okupacji niemieckiej, albowiem na tem terytorjum dotąd pozostało w mocy i w skutkach rozporządzenie niemieckiego general-

gubernatorstwa z dnia 5 grudnia 1918 roku, nakładające na gminy obowiązek wpierania ubogich, przy czem gmina rozumiana jest jako miejscowy „związek opieki nad ubogimi” zaś powiat jako „powiatowy związek opieki nad ubogimi”, powiatowy związek może połową kosztów wparcia obciążać gminy swego powiatu.

Ponieważ na okupację austriacką rozporządzenia okupanta niemieckiego nie rozciągały się, przeto na terenie b. okupacji austriackiej nie było ani związków gminnych opieki nad ubogimi, ani związków powiatowych i działały jedynie przedwojenne przepisy b. Królestwa Polskiego. Przepisy te są następujące:

Postanowienie z r. 1817 orzekało, że „gminy i parafje właściwe obowiązane obmyślać fundusze na utrzymanie swoich ubogich niezdolnych do pracy. Zasadę tę ustaliła i rozwinęła ustawa o samorządzie gminnym w b. Królestwie Polskiem z r. 1846, która włożyła na zarządy gminne troskę o wynalezienie środków na cele opieki nad ubogimi i upoważniła zebrania gminne do ustanowienia i rozkładu składek i innych ciężarów.

Nadto rozporządzenie b. Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych z dnia 27-go października 1859 roku ustaliło, że koszty kuracji chorych ubogich w szpitalach zwracać mają ze swych składek mieszkańcy parafji, do której chory należy.

Wogóle zaś ustaliła się w praktyce zasada, że na terytorjum b. Królestwa Polskiego koszty leczenia w szpitalach ponosi ta gmina, do której stałych mieszkańców zaliczony jest chory choćby w tej gminie nie mieszkał wcale.

Zasadę tę ujęto w formę okólnika Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 14 stycznia 1919 roku, w którym powiedziano, że koszty leczenia szpitalnego ponosi w pierwszej mierze sam chory, a gdy ich uiścić nie może, to ponoszą je w myśl

przepisów prawa cywilnego (art. 257 Kod. Cyw.) jego krewni w linii wstępnej i zstępnej, a dopiero w razie niemożności odzyskania kosztów od krewnych, płaci gmina, do której chory należy, przyczem gminy winny pokryć je z budżetu gminnego albo z rubryki wydatków nieprzewidzianych.

Z powyższych przepisów krajowych wynika, że są to przepisy przestarzałe i fragmentaryczne, nowej natomiast ustawy o opiece społecznej dotąd nie wydano.

Z przepisów krajowych można wnosić, że w myśli postanowienia 1817 roku gminy winny u nas opiekować się tylko ubogimi, niezdolnymi do pracy, ale nie wogóle ubogimi. Wprawdzie ustawa gminna 1864 roku włożyła na Zarządy gminne troskę o środki na cele opieki nad ubogimi, ale z jej okólnikowych wyrażeń nie wynika, iżby każdy ubogi miał prawo rościć pretensje do wsparcia w każdej postaci. Niewątpliwem tylko jest, że gmina ma obowiązek szukać środków na opiekę nad ubogimi, ale komu i jaką opiekę tę ma świadczyć, postanowiono to jej normalnemu poczuciu.

Jedynie tylko w powiatach położonych na terytorjum b. okupacji niemieckiej wólcza okupanta wspomnianem rozporządzeniem z dnia 5 grudnia 1916 roku wprowadziła dla gmin obowiązek wparcia ubogich w ujawnionej potrzebie i rząd polski swemi okólnikami ten obowiązek gmin potwierdził, a tem samem zobowiązał gminy do pokrywania kosztów opieki nad swemi członkami, które poniosła inna gmina.

Zagadnienie, czy gminy, położone w b. okupacji austriackiej obowiązane są do pokrywania wszelkich kosztów opieki (a nie tylko kuracji szpitalnej) nad swemi członkami, powiatowych przez gminy, położone na terytorjum b. okupacji niemieckiej należy rozstrzygnąć twierdząco, a to z następujących motywów:

Ustawa o samorządzie gminnym 1864 roku obowiązująca na całym

terenie b. Królestwa Polskiego, to jest w obu dawnych okupacjach, austriackiej i niemieckiej, wyraźnie mówi (art. 17 p. 8), że do atrybucyj zebrań gminnych należy uchwalenie środków opiekuńczych dla mieszkańców gminy i rozkład odnośnych składek (p. 5).—

Ponieważ gminy wchodzą w skład powiatowego związku komunalnego, do którego kompetencji według art. 6 (punkt e) dekretu o tymczasowej ordynacji powiatowej z dnia 4 lutego 1919 roku należą dobroczynność publiczna i odnośne ośrodki, przeto jest jasnym, że gmina w b. okupacji austriackiej winna posiadać środki na pomoc dla ubogich, a przynajmniej nie może uchylić się od obowiązku wynalezienia tych środków skoro jej mieszkańiec musiał być według prawa (rozporządzenia jengub. niemieckiego z dnia 5 grudnia 1916 roku) wspomóżony kosztem innej gminy w b. okupacji niemieckiej. Zwrot kosztów zapomogi ustawowej poniesionych przez gminę obcą jest ustawowym, a nie normalnym tylko obowiązkiem rodzimej gminy, choćby w rodzimej gminie ustawowy obowiązek udzielania zapomóg nie istniał, a tylko normalny.

Zdaniem prokuratorji Generalnej Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, kładąc nacisk na ustawy przymus udzielania zapomóg przez gminy b. okupacji niemieckiej, tem samem potwierdził ustawowy obowiązek zwrotu tych kosztów przez gminy, położone w b. okupacji austriackiej i stworzył prawny motyw do wzajemnej wymiany podobnych kosztów przez gminy obu połów b. Królestwa Polskiego do czasu wydania ogólnopolskiej ustawy tym zakresie.

— W sprawie przedłużenia kadencji rad miejskich i sejmików powiatowych. Min. Spraw Wewnętrznych przesłało do województwa łódzkiego okólnik następującej treści:

W związku ze zbliżającym się ukończeniem trzyletniego okresu rządowania rad miejskich, powiat-

tych na podstawie dekretu do rad miejskich z dnia 18-go grudnia 1918 r. (Dz. Praw r. 1918 № 20, poz. 58). Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia co następuje:

W niedługim czasie spodziewane jest uchwalenie przez Sejm Ustawodawczy nowej ordynacji wyborczej dla miast. Z tego względu zarządzenie nowych wyborów do rad miejskich po upływie ich kadencji na podstawie powołanego dekretu o wyborach rad miejskich nowej jednolitej dla całe go Państwa ordynacji.

Zechce Pan Wojewoda przeto wydać zarządzenia, aby po upływie przewidzianego w dekrete o wyborach do rad miejskich z dnia 18-go grudnia 1918 r. (Dz. Praw № 20, poz. 58), i w dekrete o samorządzie miejskim z dnia 4-go lutego 1919 r. (Dz. Praw 1919 r. № 13, poz. 140) trzechletniego okresu urzędowania, rady miejskiej nadal sprawowały swe czynności do czasu przeprowadzenia wyborów na podstawie nowej ordynacji wyborczej. Do tego czasu winny również urzędować na mocy art. 43 powołanego dekretu o samorządzie miejskim z dnia 4-go lutego 1919 r. obecne magistraty.

Wreszcie w związku z powyższym i w związku z przedłużeniem okresu urzędowania rad gminnych (pismo Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 29 listopada № S. Z. 2109) wyjaśni Pan Wojewoda, że po upływie przewidzianego w dekrete o tymczasowej ordynacji powiatowej z dnia 4-go lutego 1919 r. (Dz. Praw r. 1919 № 13 poz. 141) okresu urzędowania Sejmików powiatowych i Wydziałów powiatowych, zarówno Sejmiki, jak i wydziały winny sprawować swe czynności, aż do dalszych zarządzeń Ministerstwa, które nastąpią po uchwaleniu przez Sejm Ustawodawczy ordynacji wyborczej dla gmin włojskich i miejskich.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych równocześnie wnosi projekt ustawy sejmowej o przedłużeniu kadencji dla samorządowych do czasu

uchwalenia przez Sejm nowych ordynacji.

— **Oczyszczanie domostw ubogiej ludności.** Wydział Zdrowotności Publicznej wystąpił do Magistratu z wnioskiem dokonania w okresie od 1-go kwietnia do 15-go kwietnia 1922 r. oczyszczenia domostw ubogiej ludności m. Łodzi.

Oczyszczenie dotyczyć będzie pomieszczeń 1-o i 2-u izbowych i dotyczyć będzie tych osób, których stan materialny nie pozwala na samodzielne doprowadzenie mieszkania do porządku.

— **Zmiana lokalu.** Wydział Prasy Magistratu wraz z redakcją i administracją „Dziennika Zarządu m. Łodzi” zostały przeniesione z dniem 20 b. m. z Placu Wolności № 1 na ul. Pomorską № 18 lewa oficyna pierwsze wejście.

Z życia miast polskich.

Z pabjanickiej Rady miejskiej

Projekt wprowadzenia w Pabjanicach podatku od obrotu produktami przemysłowymi został przez Radę miejską większością głosów odrzucony.

Po dłuższej ożywionej dyskusji Rada miejska postanowiła zlikwidować wydział zaopatrywania miasta z dn. 1 lutego r. b. Pierwszeństwo do nabycia urządzeń po zlikwidowanym wydziale przyznano kooperatywom.

Rada miejska miasta Pabjanic zgodziła się na wybudowanie przez Towarzystwo akcyjne łódzkich elektrycznych kolei dojazdowych nowej linii tramwajowej, która, idąc ulicami Zamkową i Łaską, połączyłaby obecną linię tramwajową ze stacją Pabjanice kaliskiej kolei państwowej, oraz na przedłużenie tejże linii tramwajowej poza stacją kolejową Pabjanice, do parku miejskiego „Wolności”. Jednocześnie Rada miejska upoważniła magistrat do zawarcia z Towarzystwem akcyjnym odpowiedniej

umowy prawnej na warunkach, uznanych przez Magistrat dla miasta najdogodniejszych, oraz udzieliła magistratowi prawa wydania zezwolenia Towarzystwu akcyjnemu na wybudowanie bocznic kolejowych, łączących nową linię tramwajową z wielkimi fabrykami w Pabjanicach, celem możności dowozu i wywozu towarów ze stacji kolei państwowej.

Kara we Włocławku.

W dniu 18 b. m. wice-prezydent miasta, p. Gadomski, ogłosił odezwę do ludności, wzywając ją do udeko-

rowania gmachów flagami z okazji imienin p. Naczelnika Państwa. Część właścicieli domów nie usłuchała wezwania p. wice-prezydenta miasta, wobec czego pozostała pociągnięta do odpowiedzialności policyjnej.

Cena chleba.

Począwszy od dnia 9 marca r. b. cena chleba sprzedawanego przez wydział zaopatrywania m. Warszawy w sklepach miejskich i punktach sprzedaży wynosi w bochenku okrągłym mk. 130 za 1 klg. netto, w bochenku podłużnym mk. 135 za 1 klg. netto.

Treść numeru 13-ego:

Place nauczycielstwa sztół powszechnych.

Dział sprawozdawczy:

Protokół 10 posiedzenia Rady Miejskiej z dnia 22 marca 1922 r.

Zarządzenia władz naczelnych.

Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dn. 2. I. 1922 r. w przedmiocie zastępczego ubezpieczenia pensyjnego funkcjonariuszy w służbie prywatnej i niektórych funkcjonariuszy w służbie publicznej.

Kronika miejska.—

Z życia miast polskich.—

Licytacje przymusowe.

Dnia 29 marca 1922 r. o godz. 9-cj rano odbędą się licytacje przy ul.

Kilńskiego 16, zegar, Srebrzyńska 4, — Stara Mania-stółk, Cegielniana 12, lastro, Cegielniana 26, stółk, Cegielniana 19, kredens, Piotrkowska 41, kanapa, Piotrkowska 41, kanapa, Sienkiewicza 39, obras, Dzielna 2, sztuka towaru, Frańciszkowska 15, obras, St. Rynek 14, wieszak do ręcznika, Południowa 20, zegar, Cegielniana 62, taca emaljowa, Pomorska 47, fotele.

Dnia 30 marca 1922 r. o godz. 9-cj rano odbędą się licytacje przy ul.:

Dzielna 22, biarko, Dzielna 22, biarko, Dzielna 22, krzesła, Towarowa 21, zegar, Towarowa 2, stół, Wólczańska 144, biarko, Piękna 22, stół, Piękna 24, lastro, Żórawia 8, maszyna do szycia, Żórawia 8, stół, N. Zarzewska 7, lastro, Kamienna 11, waga, Karpis 5, stół, Leśna 7, lastro, Łączna 5, zegar, Łączna 36, stół, Towarowa 2, lastro, Tramwajowa, stół, Wodna 16, stół.

Miejski Urząd Sekwestracyjny.

Wydawnictwo Zarządu Miasta Łodzi.

Oddito w tłoczni B-ci Holcman w Łodzi ul. Zawadzka № 7.